

Meerjarenplan AOP 2020-2024

VAN OPVANG NAAR HERSTEL

Inleiding;

De economie floreert maar we zien steeds meer mensen in armoede en met schulden. Het aantal daklozen stijgt. Door wijzigingen in wetgeving is hulp moeilijker te vinden voor mensen die dit nodig hebben. Armoede geeft mensen stress en dit heeft een negatief effect op rationeel handelen, lange termijn denken en verstandige keuzes maken.

Er heerst ernstige woningnood, er is een tekort aan betaalbare woningen.

Het AOP heeft in 2020 een meerjarenbeleidskader opgesteld, waarin de missie en visie van het AOP zijn uitgewerkt. De gemeente Purmerend heeft in haar "Regiovisie en aanpak 2019-2022" ontwikkelingen in de regio geschetst, die voor het AOP van belang zijn.

In haar rapport "Van beschermd wonen naar een beschermd thuis" pleit de commissie Dannenberg voor een omkering van zaken in de ggz en maatschappelijke opvang. Niet mensen beschermd laten wonen of in een opvangwoning tot het goed met ze gaat en ze eruit moeten, maar mensen in hun eigen woning de zorg laten ontvangen op die momenten waarop dit nodig is en weer afschalen zodra dit kan (Housing First). Begeleiden en behandelen moeten hierbij naadloos in elkaar overlopen. Begeleiding is gericht op herstel. Sociale inclusie is een kernelement voor de opvang, mensen zoveel mogelijk in hun eigen sociale omgeving ondersteunen en opvangen.

Missie

Waar zijn we voor:

Wat is de maatschappelijke legitimiteit van het AOP? Wat voegt het AOP toe aan de maatschappij?

De Stichting Algemeen Opvangcentrum Purmerend (AOP) biedt: "onderdak en begeleiding aan personen die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving" (WMO 2015, artikel 1.1.1).

De begeleiding is gericht op herstel, met als doel mensen zo zelfstandig mogelijk laten functioneren..

Visie

Wat willen we bereiken:

Een stabiele woonsituatie, waar vanuit mensen kunnen herstellen en (zoveel als mogelijk) zelfstandig kunnen functioneren.

Wij doen dit door:

In de regio Waterland op professionele wijze (tijdelijke) opvang en begeleiding te bieden, samen met onze ketenpartners, gericht op herstel en rekening houdend met de mogelijkheden van de cliënt.

We Wij gaan het "Housing First" principe de komende jaren ontwikkelen in samenspraak met onze stakeholders.

Voor wie doen wij bovenstaande:

Het aantal dakloze mensen in Nederland tussen de 18- en 65 jaar is toegenomen van 17,8 duizend in 2009 naar 39,3 duizend in 2018. Het aantal dakloze mensen is in deze periode verdrievoudigd, evenals het aantal dakloze mensen met een niet-westerse migratieachtergrond (Bron: CBS 2019) Ruim 8 op de 10 dakloze mensen is een man. In 2018 was landelijk 84% een man, 37% verbleef in de vier grote gemeenten, 57% heeft een migratieachtergrond.

Daklozen met een niet westerse achtergrond zijn jonger, 39% van hen was tussen de 18 en 30 jaar tegen 27 % van de daklozen met een Westerse achtergrond. Ruim de helft van de niet-westerse daklozen verblijft in 1 van de 4 grote gemeenten (waaronder Amsterdam).

De gemeente Purmerend heeft een regiovisie en aanpak geformuleerd, die van grote invloed is op de ontwikkelingen in de Maatschappelijke Opvang van de regio.

Met de decentralisaties in het sociaal domein in 2015 werd beschermd wonen een nieuwe taak voor gemeenten. In het kader daarvan heeft de commissie 'Toekomst beschermd wonen' onder leiding van Erik Dannenberg op verzoek van de VNG een advies uitgebracht op beschermd wonen in relatie tot maatschappelijke opvang en de andere gemeentelijke taken. Met het rapport 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' schetst de commissie een toekomstbeeld hoe psychisch kwetsbare mensen als volwaardig burger deel uit kunnen maken van de samenleving (www.nieuwewegenggz-en-opvang.nl/praktijk/beschermd-wonen-naar-beschermd-thuis-erik-dannenberg-vernieuwing-ggz-en-opvang).

De commissie Dannenberg concludeert dat voor herstel een eigen woning (Housing First) een belangrijke voorwaarde is. Het idee hierachter is om mensen niet meer in instellingen te vestigen, maar in een eigen woning met op maat geleverde zorg. Onderzoek wijst uit dat dit veel effectiever is dan mensen via een woonladder constructie laten doorgroeien naar uiteindelijk een eigen thuis. Iedere stap op de woonladder leidt tot stress en risico van terugval. Kijkend naar de voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang zal er de komende jaren een transitie op gang gebracht worden van intramuraal naar extramuraal. Dit vraagt om een andere manier van werken, een goede samenwerking met gemeenten, woningcorporaties en het lokale veld. Hier ligt een mooie opdracht voor het AOP.

Onze werkwijze zal meer gericht zijn op de vraag van de inwoner in plaats van het bestaande aanbod. Dat betekent voor het AOP dat we naar een meer flexibel model groeien waarmee we aansluiten bij de behoefte van de betreffende persoon.

De gemeente Purmerend focust de komende jaren op een viertal thema's, van verblijf in een instelling naar ambulante zorg en wonen in Waterland. De volgende thema's zijn aan de orde:

1. Preventie, vroeg signalering en nazorg
2. Doorontwikkeling en vernieuwing beschermd wonen en maatschappelijke opvang
3. De toegang en uitgang
4. Samenwerking

Ook buiten Purmerend zijn plekken nodig voor kleinschalige opvang of woningen waar vanuit de maatschappelijke opvang ambulante woonbegeleiding kan worden verzorgd. Op die manier kunnen mensen in hun eigen omgeving blijven wonen en daarbij ook terugvallen op hun eigen netwerk en contacten.

In Amsterdam is een gezamenlijk initiatief van Jellinek, HVO-Querido en een woningcorporatie gestart om dakloosheid van mensen met meervoudige problematiek op te heffen door hen direct woonruimte aan te bieden, op voorwaarde van inkomensbeheer en woonbegeleiding. Vanuit het AOP hebben wij contact met HVO-Querido om hun kennis te kunnen gebruiken voor onze ontwikkeling.

Samenwerking:

Een open en actieve samenwerking met de gemeente en overige stakeholders heeft onze voortdurende aandacht. Met de gemeente zal de Centrale Toegang MO in 2020 gerealiseerd worden. In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen.

Samenwerking met organisaties in Purmerend en omgeving waaronder MEE, CLUP Welzijn, Wherelant, Leviaan, Leger des Heils, Fact, PSY Q, Parnassia en diverse corporaties wordt nader ingevuld. Cyclisch contact met de omgeving/buren van de locaties wordt structureel. AOP gaat met Leviaan en Odion in buurtcirkels participeren.

Cliënten:

AOP wil maatwerk bieden door in een vroegtijdig stadium ondersteuning te bieden om vergroting van de problematiek op diverse levensgebieden te voorkomen.

Regie van de aangeboden hulp ligt bij de cliënt. In het voortraject, de wachttijd tussen het verkrijgen van de beschikking en plaatsing, wordt de ondersteuning opgestart, door medewerkers van het Sociale wijkteam of de maatschappelijk werker van het AOP. Voor cliënten, die vaak ernstig geschaad zijn in het vertrouwen in zichzelf en hun omgeving, is het van belang dat zij een vast contactpersoon hebben die ondersteuning kan bieden in het hersteltraject. Cliënten hebben een vast contactpersoon nodig die hen ondersteunt bij het herstel. Schulden zijn een groot probleem voor mensen die gebruik maken van de MO, 90% van de mensen in de opvang heeft schulden.

Schulden met de bijbehorende stress hebben een enorme impact op betrokkenen. Daarbij komt dat het vaak gaat om groepen die al kwetsbaar zijn en door problemen als Laaggeletterdheid, Licht verstandelijke beperkingen of psychische en psychiatrische problemen, in de financiële problemen zijn geraakt. Mensen hebben niet tijdig hulp ontvangen waardoor de situatie wanneer men in de opvang binnenkomt vaak ernstig is. (Bron: www.schuldenindeopvangenbw.nl)

Het AOP is begonnen in 2019 met ondersteuning in het voortraject, de periode dat iemand bij ons op de wachtlijst staat. Dit gaan we de komende jaren verder ontwikkelen.

Een vorm van cliënten participatie krijgt in 2020 -2022 opnieuw aandacht. De traditionele werkwijze van een cliëntenraad blijkt voor onze doelgroep tot op heden niet te werken. Er wordt gezocht naar een alternatief waarin we een passende vorm van cliënten participatie kunnen realiseren, bijvoorbeeld een cliëntenpanel. Ook gaan we het werken met ervaringsdeskundigen onderzoeken.

Personeel:

Het AOP kent een informele cultuur die past bij de grootte van de organisatie. De informele cultuur staat voor een organisatie die zich richt op goede verhoudingen, gekoppeld aan flexibiliteit in processen, zorg voor het personeel en dichtbij de cliënt staan. De relatie tussen mensen (medewerker – cliënt en medewerker – medewerker) staat in een informele cultuur centraal. Een risico van deze cultuur is onderlinge verbondenheid die medewerkers weerhoudt elkaar aan te spreken. Er zijn twee functies van cultuur die voor iedereen van belang zijn: standaardisering en onzekerheidsreductie. Dit vraagt een voorspelbare en betrouwbare organisatie op het gebied van mensen, protocollen en samenwerking intern en extern. AOP wil een betrouwbare organisatie zijn voor cliënten, medewerkers en stakeholders. De kwetsbaarheid van de 1-mans- functies willen we de komende jaren versterken.

Een vorm van personeelsvertegenwoordiging (PVT) wordt in 2020 vorm gegeven. Door regelmatige aanwezigheid van de directeur- bestuurder bij alle teams wordt de inbreng van personeel meegenomen in onze beleidscyclus. Personeelsvertegenwoordiging mag geen toename van de bureaucratie betekenen, er wordt gezocht naar een ondersteuner voor de opzet van een PVT.

Veiligheid op het werk krijgt aandacht door het uitvoeren van een Prospectieve risico-inventarisatie en de activiteiten die hier uit voortvloeien. Jaarlijks worden alle medewerkers geschoold als BHV-er. De cao Sociaal Werk 2019-2021 wordt als richtlijn aangehouden bij personeelsbeleid.

In de administratie en financiën zullen in 2020 aanpassingen plaatsvinden omdat het innen van de eigen bijdrage mogelijk door de gemeente wordt teruggenomen. Dit wordt in overleg met de gemeente en de financiële administratie van het AOP ingevuld.

De resultaten van een medewerkers en klant tevredenheidsonderzoek in 2019 worden meegenomen in de beleidsontwikkeling 2020.

Toeleiding naar de Maatschappelijke Opvang:

De toegang tot de maatschappelijk opvang is verantwoordelijkheid van de gemeente Purmerend en wordt uitgevoerd door het AOP. De gemeente Purmerend gaat de toeleiding naar de MO overnemen, gelijk aan de toeleiding tot beschermd wonen.

In 2019 is met de gemeente en het AOP onderzocht hoe dit vormgegeven wordt, waarbij het voor het AOP van belang is de kennis die bij ons aanwezig is beschikbaar te stellen aan de gemeente Purmerend. Het doel hiervan is de plaatsing zorgvuldig te kunnen doen met aandacht voor de specifieke kenmerken van de cliënt, hulpvraag, locatie.

Locaties:*Nachtopvang:*

Het doel van de nachtopvang is het bieden van een periode van rust en veiligheid voor de cliënt en het cliëntsysteem. De tijd die een cliënt nodig heeft om voldoende tot rust te komen om vervolgstappen te kunnen zetten verschilt per cliënt.

In 2020 (indien mogelijk eerder) zal de nachtopvang verhuizen van de Wagenweg naar de Zeevangstraat. De nachtopvang gaat onderdeel worden van een herstel traject voor de dakloze mensen, in samenwerking met Leviaan, Brijder-Parnassia en de Gemeente Purmerend. In dit traject zal ook aandacht besteed worden aan de wonen en werken.

Sociaal Logement:

De Sociaal Logementen zijn een succes door de aanwezigheid van gastvrouwen op de locaties. Er wordt met 1 gastvrouw gewerkt voor de 2 locaties. De algemene ruimtes van de locaties wordt ook voor andere doeleinden en door andere organisaties gebruikt.

CASA 24:

De instroom en doorstroom van CASA is in evenwicht. De bindingseisen met de regio Purmerend zijn nog van toepassing. Het AOP participeert in het Dak- en thuisloze jongeren project van de Gemeente Purmerend.

Gouw:

De 1 persoons appartementen op het Gouw zijn de beste vorm van opvang voor onze cliënten. Uitbreiding van deze vorm blijft op de agenda staan van ons overleg met ketenpartners zoals de corporaties en de gemeente. Het principe van Housing First gaan we in 2020 verder uitwerken.

Zeevangstraat:

De samenwerking op de Zeevangstraat verloopt goed. In 2020 vindt uitbreiding van het aanbod op de Zeevangstraat plaats, zoals de nachtopvang en begeleiding naar wonen en werk.

Diverse woningen in Purmerend (reguliere trajecten AOP):

In 2019 is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld, dit wordt in 2020 actief. Het samenwonen van diverse cliënten vraagt aandacht. Preventie van incidenten en nazorg bij incidenten staat op de agenda.

Vijverstraat/Dobbestraat:

Moeders met kinderen wonen op deze locatie. Aandachtspunten in de opvang van gezinnen blijft de veiligheidssituatie, onderwijs voor de kinderen, ouderschap en opvoeding. Toegang tot de jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg wordt gezamenlijk door Altra en het AOP opgepakt.